

Úlohy k procvičení – didaktický test – pravopis

1. Která z následujících možností obsahuje pravopisnou chybu?

- a. Na čerstvém sněhu se zatřpytil bílý svit měsíce.
- b. Výři a sýčci tráví dny v temných úkrytech.
- c. Ve vzduchu se neslyšně vznáší chmýří a mezi ním víří hmyz.
- d. Litomyšlské náměstí bylo nabyté k prasknutí.

2. Ve které z vět je chyba v koncovce přičestí minulého?

- a. Děti a jejich rodiče postavili o víkendu na zahradě sněhuláka.
- b. Chlapci a dívky z naší třídy strávili část jarních prázdnin na školní chatě.
- c. Na koncertě skupiny Chinaski se sešli tři tisíce nadšených fanoušků.
- d. Čtyři selata a malé tele běhaly celé odpoledne na zabáčeném dvorku.

3. Která z následujících možností není napsána pravopisně správně?

- a. Na kuchyňském stole ležely slavnostně nazdobené tácy.
- b. Jeho barevné skicy mě zaujaly na první pohled.
- c. Před Vánoci jsem navštívila koncert Jaromíra Nohavici.
- d. „Jsou to samé kecy,“ rozčiloval se na mě.

4. Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána pravopisně správně (A), či nikoli (N):

A N

4.1 skočit, vzplanout, zeshora, skonat

4.2 zkouška, shora, ztrávit volno, zpěv

4.3 sjezd, sjednat mír, shořet, zhlédnout film

4.4 stěžít, ztěžka, shoda, scvrknout se

5. Která z následujících vět obsahuje pravopisnou chybu?

- a. Nemohla se ho zbavit, volal jí dennodenně.
- b. Babičce před měsícem operovali kolenní kloub.
- c. V případě mateřské a dceřinné společnosti toto bude komplikovanější.
- d. Lyžařský areál v Peci pod Sněžkou je všestranně zaměřený na všechny zimní sporty.

6. Ve které z následujících možností jsou všechna slova napsána pravopisně správně?

- a. rozumně, tajemně, dojemně, doměnka
- b. tamější, soukromě, temně, slaměnka
- c. rozuměl, umně, skromně, uzemění
- d. poměnka, vzpomněl, jemně, směnka

7. Převeďte následující spojení do množného čísla:

7.1 krkonošský velikán

7.2 olomoucký občan

7.3 maličký chlapec

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8-9

A ona se nuceně rozkašlala, aby přesto cítil výčitky svědomí.

I když malý princ zprvu pro samou lásku ke květině přešel kdejaký její rozmar, teď o ní začal pochybovat. Její lechkomyslná slova bral vážně a proto byl hned velice nešťastný.

„Nechtěl jsem jí poslouchat,” svěřil se mi jednou, „člověk by vůbec květiny poslouchat neměl. Měl by se na ně dívat a vonět k nim. Ta moje dokázala provonět celou planetu, ale jí se z toho neuměl těšit. Ty řeči o drápatých tygrech mě měli dojmout, a rozhodně ne dopálit...”

(A. de Saint-Exupéry: Malý princ, upraveno)

8. Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda je napsán pravopisně správně (A), či nikoli (N):

V A N

8.1 I když malý princ zprvu pro samou lásku ke květině přešel kdejaký její rozmar...

8.2 Její lechkomyslná slova bral vážně...

8.3 „Neměl jsem jí poslouchat,” svěřil se mi jednou...

8.4 Ty řeči o drápatých tygrech mě měli dojmout, a rozhodně ne dopálit...

9. Ve kterém z následujících větných celků z výchozího textu je chyba v interpunkci?

- a. Ty řeči o drápatých tygrech mě měli dojmout, a rozhodně ne dopálit...
- b. Její lechkomyslná slova bral vážně a proto byl hned velice nešťastný.
- c. I když malý princ zprvu pro samou lásku ke květině přešel kdejaký její rozmar, teď o ní začal pochybovat.
- d. Ta moje dokázala provonět celou planetu, ale já se z toho neuměl těšit.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10-11

Chobotnice jsou mistryněmi převleků. Dokážou měnit tvar těla i jeho zbarvení tak, aby co nejlépe unikaly pozornosti svých přirozených nepřátel. Pokud už ale chobotnice začne prchat, musí značnou část kamufláže odhodit. Pohybuje se rychle díky „reaktivnímu pohonu“ – proudu vody, který vypudí z plášťové dutiny. V té chvíli podřídí tvar těla jedinému účelu – účinnosti „reaktivního pohonu“ a stává se krajně nápadnou. Přinejmenším dva druhy malých chobotnic – indonéský druh *Octopus marginatus* a australský druh *Octopus (Abdopus) aculeatus* – ale dokážou mizet překvapivě rychle a přitom si své tělní mímky udržet. Tyto chobotnice „kráčejí“ pod dně po dvojici chapadel a zbývajících šest chapadel využívají k maskování. Chobotnice nemusí nad svými kroky „přemýšlet“, protože pohyb kráčivých chapadel zajišťují autonomní nervové obvody samotných chapadel. *Octopus marginatus* přitom vypadá jako kokosový ořech unášený pod vodou mořským proudem. Kráčející *Octopus (Abdopus) aculeatus* se nejvíce ze všeho podobá chomáči mořských řas. Pohyb chobotnic je bezesporu zajímavou raritou, protože „chůzi po dvou“ jsme si vždycky spojovaly s končetinami s pevnou kostrou. Chapadlo chobotnic ale samozřejmě žádnou pevnou kostru nemá.

(www.akademon.cz, upraveno)

10. Najděte ve výchozím textu dvě slova cizího původu zapsaná s pravopisnou chybou a napište je správně:
11. Najděte ve výchozím textu chybně zapsanou shodu podmětu s přísudkem a napište celý tvar přísudku pravopisně správně:
12. V následujících spojeních vytvořte správný tvar komparativu (2. stupeň) přídavného jména; запиšte pouze tvar přídavného jména:
13. Která z následujících možností obsahuje pravopisnou chybu?
 - a. třída Bratří Čapků, most Barikádníků, lékárna U Anděla strážce
 - b. Národní divadlo, Staré Město (v Praze), ulice Na Albě
 - c. Restaurace V Zátáčce, náměstí kapitána Jaroše, Národní divadlo
 - d. Karlův most, trutnovské ulice, stanice Náměstí Republiky
14. Ve které z následujících vět není pravopisná chyba?
 - a. Vtom se ze zatáčky vyřítilo nákladní auto.
 - b. Narozdíl od tebe dostávám kapesné pravidelně,
 - c. Tak zase brzy nashledanou.
 - d. Příslovečné spřežky píšeme do hromady.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 15-16

Trojúhelníkové dveře se zavřely. Ozvěna jeho kroků se vzdalovala z kopce dolů a pak dozněla. Dívala se, jak kráčí zalit slunečním světlem dokud jí nezmizel z očí. Pak se vrátila ke svým povinnostem – bylo třeba uklidit magnetickým prachem a očesat ovoce z křišťálových zdí. Pracovala rychle a energicky, ale chvílemi jako by se jí zmocnila ztrnulost, tu se přistihla, že zpívá tu divnou a neodbytnou píseň a hledí na oblohu za křišťálovými sloupy.

Zadržela dech a zůstala stát bez hnutí.

Čekala.

Blížilo se to.

Každým okamžikem se to mohlo stát. Bylo to jako ve dnech, kdy člověk slyší, že se blíží bouře jak napjaté ticho a pak se nad zemí přežene v nárazech stínech a v tetelivém chvění sotva znatelný tlak ovzduší. Ta změna se člověku přitiskne na ušní bubínky a on s úzkostí čeká na blížící se bouři. Začne se chvět. Obloha se rozehraje všemi barvami, nakupí se mračna, hory se zbarví do olověna. Květiny v kleci vydechují sotva postřehnutelné výstrahy.

(Ray Bradbury, *Marťanská kronika*, upraveno)

15. Vypište z prvního odstavce výchozího textu 3 slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou – zapíšte je správně.
16. Ve kterém z následujících větných celků z výchozího textu je chyba v interpunkci?
- Dívala se, jak kráčí zalit sluncem dokud jí nezmizel z očí.
 - Pracovala rychle a energicky, ale chvílemi jako by se jí zmocnila ztrnulost, tu se přistihla, že zpívá tu divnou a neodbytnou píseň a hledí na oblohu za křišťálovými sloupy.
 - Ta změna se člověku přitiskne na ušní bubínky a on s úzkostí čeká na blížící se bouři.
 - Obloha se rozehraje všemi barvami, nakupí se mračna, hory se zbarví do olověna.
17. Ve kterém z následujících větných celků není chyba v zápisu přímé řeči?
- „Nemohla jsem ho najít,“ Řekla smutně.
 - „V kolik hodin ti jede autobus?“ zeptal se otec.
 - Z rohu místnosti zaznělo plačtivě: „Kdes byl? Čekala jsem celou noc!“.
 - „Vyvenči psa,“ rozčilovala se matka, snad jsme se domluvili jasně.“
18. Která z následujících možností obsahuje chybu v koncovce přídavného jména:
- Udělal jsem dvě chyby v koncovkách cizích slov.
 - Bála se sovího houkání, jež se neslo přes celou louku.
 - Slavnostní setkání bývalých spolužáků oktáv se bude konat v sobotu 15. března v budově školy.
 - Loupežníci v jeskyni objevili truhlu plnou ryzího zlata a drahých kamenů.

19. Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána pravopisně správně (A), či nikoli (N):

A N

- 19.1 8letá dívka, 7denní zájezd, 8mý schod, osmnáct set čtyřicet korun
- 19.2 dvěstě korun, 100metrový, 4. místo, dvaadvacáté výročí
- 19.3 osmdesátý třetí závodník, 10-bodová hranice, pětapadesát, 50 metrů
- 19.4 9-ti letá žákyně, oslavil sté narozeniny, výběr ze 7 chodů, 3. příčka

20. Která z následujících možností není zapsána pravopisně správně?

- a. ragú, túje, blůza, vrkú
- b. trojúhelník, skútr, bú, pomerančová kúra
- c. túra, manikúra, zúčastnit se, bezútěšně
- d. neúprosný, úprk, múza, pravouhlý

21. Ve kterém z následujících větných celků není chyba ve tvaru zájmena?

- a. Seděli spolu na chodbě a celou dobu si o mě šeptali.
- b. Studenti, již se chtějí zúčastnit zájezdu do Vídně, přinesou vyplněnou přihlášku a zálohu 500,-
- c. Měla vysokou horečku a házela s sebou.
- d. Její sestra je pro mě jediná příbuzná, na níž se můžu spolehnout.